

Dag van de Kerkmuziek in Breda

Voor de tweede keer organiseerden de gezamenlijke ‘Gregoriusverenigingen’ van de drie zuidelijke bisdommen (Breda, Den Bosch en Roermond) een Dag van de Kerkmuziek. Ditmaal vond de dag plaats op vrijdag 12 juni in de Michaëlkerk in Breda. De dag mocht rekenen op een zestigtal deelnemers: kerkzangers, maar vooral dirigenten en organisten. Het motto van de dag was ‘*Wie zingt er? Iedereen ... als altijd!*’. Tijdens de dag werd ook de nieuwe website canticum.online gelanceerd.

Hoofdspreker was de priester-musicus Jos Bielen uit de abdij Averbode. Het dagmotto was het thema van zijn voordracht, die hij met veel humor en overtuiging bracht. Hij pleitte voor drie acties. Ten eerste dat we ‘Heilige huisjes zouden slopen’. Niet zelden wordt het muzikaal beleid in een parochie bepaald door één persoon of koor. Als dat slecht op de hoogte is of onwetend, heb je als parochie een probleem. Of als de verantwoordelijke eenkennig is in zijn of haar opvattingen. Vervolgens pleitte Bielen voor ‘Geef mensen inzicht’. Waarom zingen we wat en waar? Wat is de link tussen lied en dag of moment in de viering? Dat is meer dan lekker zingen of een onderbuik-aanvoelen. En het derde aspect: ‘Durf te veranderen!’

Durf te veranderen

De Romeinse instructie ‘Musicam Sacram’ droomt van een ‘degelijke vorming van alle betrokkenen’ in de liturgie. Paus Franciscus herhaalde die wens nog niet zo lang geleden. Vaak zijn priesters en diakens het slechtst in staat om kerk-muzikaal beleid in de parochie op te tuigen. Maar ook een ‘permanente nascholing’ van

dirigenten/organisten en koorzangers zou welkom zijn. Waarom wel een Bijbelavond, maar geen liturgische scholing? Laat het koor mee veranderen met het parochielandschap: dat vraagt flexibiliteit, maar dat mag dan ook gevraagd worden. Ook het koor staat ten dienste van de verkondiging en zal ertoe bij moeten dragen God bij mensen en mensen bij God te brengen. Waar dat (nog) niet gebeurt: durf te veranderen.

Na de voordracht van Bielen volgden er in groepen drie workshops. Ruud Huijbrechts en Frans Bullens stonden stil bij de 'drie graden van zang' uit Musicam Sacram. De 1ste graad behelst de muzikale dialoog tussen God en volk, midden priester en volk (oraties en acclamaties). De 2e graad behelst het ordinarium (vaste gezangen) en pas daarna de 3e graad (de wisselende gezangen). Meestal komen we dit heel anders tegen in de parochies, waar de koren vaak centraal staan of waar een lied aan het begin, tussen de lezingen en na de communie het belangrijkste lijken.

Nieuwe website liederen

Bisschoppelijk gedelegeerde van het bisdom Roermond, deken Ed Smeets, bracht de net in het leven geroepen website canticum.online onder de aandacht, een nieuwe website van de drie 'Gregoriusverenigingen' uit de zuidelijke bisdommen om (nieuw) liturgisch zangmateriaal te delen. Ook de uitgave *Hymnarium bij het Getijdengebed* (Nationale Raad voor Liturgie) werd belicht.

Tevens hield Smeets een voordracht over 'Liturgie als totaalkunstwerk'. Juist omdat velen bij kerk en liturgie zijn betrokken, moet het belangrijkste (we zijn een openbaringsgodsdienst!) in beeld blijven én verkondigd worden. Wat is belangrijker: de draaideur of de poort naar de hemel; de geweldig oude ambo of het vandaar gelezen Woord; is de kerk om te verhuren (brengt geld in het laadje) of gewijde ruimte; 'kijk hoe mooi ik gekleed ben' of liturgische kleding; een gezellige stem of een juiste (en begrepen) voordracht van de lezingen/voorbieden; voor koren een mooi concertstuk of gezang vanuit een oprecht hart tot God? En dat gehele 'totaalkunstwerk' ten dienste van God telt uiteraard vele uitdagingen voor alle betrokkenen. Smeets putte rijkelijk voorbeelden uit het vele vormingswerk in en door het bisdom Roermond.

Liturgische rol

Bij de workshop 'Liturgische animatie: wie vuurt het volk aan?' poneerden Jochem van Velthoven en Han Akkermans de stelling: "Allen die een liturgische rol hebben, staan in dienst van een biddende en zingende gemeenschap en bepalen ook het spirituele gehalte van de liturgie". Uiteraard hebben alle aanwezige gelovigen een liturgische rol, maar hóe uit zich dat?

Met de afsluitende vespers (met Jos Bielen, Ed Smeets en Frans Bullens, orgel) op de feestdag van het H. Hart van Jezus (12 juni) is wel bewezen, dat ook dit soort getijdenvieringen met samenzang op een goede deelname zou moeten kunnen rekenen in een parochie. Het was een inspirerende en informatieve dag, die voor herhaling vatbaar is. Afspraak over twee jaar in Roermond.

[Canticum.online](http://canticum.online)

Illustratie: Jos Bielen dirigeert de deelnemers bij het Avondgebed als afsluiting van de Kerkmuziekdag